

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М. П. ДРАГОМАНОВА

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

педагогіки і психології

_____ Олефіренко Т.О.

«_____» _____ 21__р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
Психодіагностика
освітнього ступеня бакалавр
галузі знань 05 «соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія» («Практична психологія»)
Шифр за навчальним планом ПП10

Київ 2021

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми
«Психодіагностика», затвердженої на засіданні Вченої ради
НПУ імені М. П. Драгоманова
«___» _____ 21____ року, протокол № ____ .

Розробник програми: **Святенко Ю.О.**, доцент кафедри практичної психології,
кандидат психол. наук..

Томаржевська І.В., доцент кафедри практичної психології, кандидат психол.
наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології

“30 ” серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

(прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни

Шифр дисципліни _____

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів - 5		Методи навчання: пояснювально-ілюстративні методи; методи проблемного викладу; евристичні методи; рольові ігри; імітаційні методи.
Спеціальність 053 «Практична психологія»	Загальна кількість годин - 150		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній рівень бакалавр	Лекції:		
	40	8	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Нормативна		8	
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2-й	34		Форми поточного контролю: МКР, ІНДЗ
	Індивідуальна робота:		
Семестр 3; 4			
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 год (3-й сем.), 3 год. (4-й сем.)	30 – 3-й семестр 46 – 4-й семестр 76	34 - 3-й семестр 100 - 4-й семестр 134	Форма підсумкового контролю: <i>ПМК</i> – 3-й семестр <i>Іспит</i> – 4-й семестр
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - укр.	45,7% 54,3%	91% 9%	

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні теоретичні положення та поняття, основні методики та процедури в галузі психодіагностики.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Психодіагностика» тісно пов'язана із «Загальною психологією» та дисциплінами галузей психології: «Математичні методи в психології», «Експериментальна психологія», дисциплінами циклу практичної психології консультування», «Основи психологічної корекції», «Психотерапія».

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з предметом, структурою, пріоритетними завданнями та діагностичними можливостями сучасної психологічної діагностики.

Основними завданнями навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів з джерелами, історією та сучасними завданнями науки, методами та особливостями застосування конкретних методик психодіагностики; поглиблення розуміння взаємозв'язків психодіагностики з загальною, віковою, соціальною психологією, а також психологією особистості, патопсихологією, психокорекцією та психотерапією; формування та закріплення практичних навичок з психодіагностики; формування професійно-значущих якостей особистості майбутнього фахівця та творчого відношення до професійної діяльності.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p>Знати:</p> <p>ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>Вміти:</p> <p>ПРН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p>	<p>ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>ФК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження</p>

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 5 кредитів ЄКТС 150 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна(вечірня) форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
Змістовий модуль 1. ПСИХОДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ.											
1	Тема 1. Психодіагностика як наука і практична діяльність.	2/1	2		1 д		1	1			2
2	Тема 2. Історія розвитку психодіагностики	2/1	2		1 д	2	2		2		4
3	Тема 3. Класифікація психодіагностичних методик	1/1	1		1	2	1	1			2
4	Тема 4. Психометричні вимоги до побудови та перевірки методик (стандартизація, валідність, надійність)	1/1	1		1 д	2					4
5	Тема 5. Організація і проведення психодіагностичного обстеження	2/2	2 д		2	2					2
6	Тема 6. Особливості психодіагностики дітей дошкільного віку.	4/4	4		4 д	3					2
7	Тема 7. Методики діагностики уваги та особливості їх застосування	1/1	1 д		1 д	3					4
8	Тема 8. Методики діагностики уваги та особливості їх застосування	1/2	1 д		2	3					4
9	Тема 9. Методики діагностики мислення	2/1	2 д		1 д	3					4
10	Тема 10. Методики діагностики пам'яті та особливості їх застосування	1/1	1 д		1	3					4
11	Тема 11. Діагностика відчуття та сприймання	1/1	1 д		1	3					2
	МКР № 1										
	Разом за змістовим модулем 1:	18/ 16	8/10		9/7	26					34
Разом за 3 семестр		34	18		16	26	4	2	2		34
Змістовий модуль 2. ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПСИХОДІАГНОСТИЦІ											
12	Тема 12. Діагностика	6	4		2	10	4	2	2		10

	темпераменту та характеру. Акцентуації та методи їх діагностики									
13	Тема13. Психодіагностика психічних станів особистості	4	2		2	12				12
14	Тема14. Психодіагностика інтересів, нахилів і здібностей	6	4		2	10				14
15	Тема15. Психодіагностика мотиваційної сфери особистості	4	2		2					12
16	Тема16. Проективні методи психодіагностики	6	4		2		4	2	2	14
17	Тема17. Психодіагностика індивідуальної свідомості	4	2		2					14
18	Тема18. Психодіагностика міжособистісних взаємин.	4	2		2	12	4	2	2	10
19	Тема19. Візуальна психодіагностика	4	2		2	2				14
	МКР №2	2			2					
	Разом за змістовим модулем 2:	40	22		18	46	12	6	6	100
	Разом за 4 семестр	40	22		18	46	12	6	6	100
	Усього годин	40	40		34	76	12	6	6	100

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин ауд	
		Всього	в т.ч. лекцій
1.	Змістовий модуль 1. ПСИХОДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА.	34	18
1.1	ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ. ПСИХОДІАГНОСТИКА КОГНІТИВНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ		
	Тема.1. Психодіагностика як наука і практична діяльність. Поняття психодіагностики. Поняття про предмет, завдання і сфери застосування психодіагностики в діяльності практичного психолога. Поняття психологічного діагнозу і психологічного висновку. Взаємозв'язок психодіагностики з іншими напрямками діяльності практичного психолога. Етичний Кодекс психодіагноста. Література: 1, 2, 4, 5, 6, 23, 28.	2	1
1.2	Тема 2. Історія розвитку психодіагностики. Донаукове використання психодіагностичних процедур. Джерела, історія виникнення і розвитку вітчизняної і зарубіжної психодіагностики. Історія створення основних видів психодіагностичних методик: індивідуальних та групових тестів, опитування. Література: 1, 2, 4, 5, 6, 23, 28.	3	2
1.3	Тема 3. Класифікація психодіагностичних методик. Основи для класифікації методів психодіагностики. Характеристики різних методів та їх переваги і недоліки. Доцільність користування різними психодіагностичними методами. Класифікація проєктивних методик за Л.Ф.Бурлачуком. Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 16, 23.	2	1
1.4	Тема 4. Психометричні вимоги до побудови і перевірки тестових методик. Стандартизація, надійність, валідність та їх види. Психометричні основи психодіагностики. Поняття стандартизації, статистичної норми, репрезентативності тестових норм. Вимоги до перевірки методик: поняття надійності та її види. Поняття валідності та її види. Критерії валідизації. Література: 3, 4, 16, 23, 23.	2	1
1.5	Тема 5. Організація і проведення психодіагностичного обстеження. Алгоритм психодіагностичного обстеження. Фактори, що впливають на результати психологічного тестування. Поняття змінної тестового психодіагностичного завдання, змінної особистості досліджуваного, типів обстежуваних, змінної особистості діагноста. Література: 3, 4, 16, 23, 23.	4	2

1.6	<p>Тема 6. Особливості психодіагностики дітей дошкільного віку. Специфіка психодіагностичної роботи з дітьми дошкільного віку. Діагностика пізнавальної сфери дошкільника. Діагностика особистості дошкільника. Діагностика затримки психічного розвитку та порушень у поведінці. Діагностика психологічної готовності дитини до школи. Література: 3, 4, 16, 23, 23.</p>	8	4
1.7	<p>Тема 7. Методики діагностики уваги та особливості їх застосування. Психодіагностика особливостей уваги. Методики Шульте, Шульте-Горбова, коректурна проба, методика П'єрона-Рузера, Крепеліна. Використання різного стимульного матеріалу у відповідності до вікових особливостей досліджуваного. Література: 3, 6, 11, 16.</p>	2	1
	<p>Тема 8. Методики діагностики уваги та особливості їх застосування. Психодіагностика уваги. Врахування вікових особливостей при діагностиці уваги. Література: 3, 6, 11, 16.</p>	4	2
2.	<p>Тема 9. Методики діагностики мислення. Психодіагностика мислення. Особливості проведення та методики діагностики сформованості і особливостей мисленневих операцій у людей різних вікових груп. Методики діагностики мови і мовлення дошкільника і молодшого школяра. Література: 3, 6, 11, 16.</p>	3	2
2.1			
2.2	<p>Тема 10. Методики діагностики пам'яті та особливості їх застосування. Методики психодіагностики пам'яті людей різних вікових груп. Методики О.Р.Лурії, О. Леонтєва, піктограми, вибіркості уваги, зорової та слухової пам'яті. Тест Мейлі, зорової ретенції Бентона, відтворення візуальних репродукцій Векслера. Література: 1, 3, 6, 11, 16.</p>	2	1
2.3	<p>Тема 11. Методики діагностики відчуття і сприймання та особливості їх застосування. Психодіагностика відчуття і сприймання. Особливості дослідження сприймання дошкільника, молодшого школяра. Особливості проведення психодіагностики сприймання у підлітковому, юнацькому і дорослому віці. Література: 1, 2, 3, 6, 11, 16.</p>	2	1
	<p>Змістовий модуль 2. ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПСИХОДІАГНОСТИЦІ</p>	40	22
2.4	<p>Тема 12. Діагностика типу темпераменту. Акцентуації та методи їх діагностики Основні погляди на природу темпераменту. Теорії темпераменту. Взаємозв'язок темпераменту з властивостями особистості. Властивості темпераменту. Підходи до дослідження темпераменту. Зв'язок характеру з темпераментом. Типове та індивідуальне в характері. Структура характеру. Акцентуації характеру та їх поведінкові прояви. Методи психодіагностики темпераменту. Методики Стреляу, Айзенка, Русалова. Література: 3, 4, 5, 6, 23, 26, 37.</p>	6	4

2.5	<p>Тема 13. Психодіагностика психічних станів особистості. Методики вивчення психічних станів. Шкала тривожності Спілбергера-Ханіна. Діагностика психоемоційного стану за методикою Люшера. Діагностика стану дезадаптації за методикою ММРІ. Література: 3, 511, 14, 15, 24, 35, 39.</p>	6	2
2.6	<p>Тема 14. Психодіагностика інтересів, нахилів і здібностей особистості. Структура здібностей. Класифікація здібностей (Пірсон, Спірмен, Гілфорд). Загальні і спеціальні здібності. Методичні підходи до виявлення різних видів обдарованості (тестологічний підхід, лонгітюдне спостереження). Методи дослідження творчих здібностей. Література: 3, 9, 11, 14, 39.</p>	6	4
3.			
3.1	<p>Тема 15. Психодіагностика мотиваційної сфери особистості. Огляд методів і підходів психодіагностики мотивації. Мотиви, потреби, мотивація. Мотив досягнення успіху та уникнення невдачі. Мотивація вибору професії, навчання, професійної діяльності. Методи діагностики мотиваційної сфери особистості Елерса, Макклеланда, Реана. Література: 3, 9, 11, 14, 39.</p>	4	2
3.2	<p>Тема 16. Проективні методи психодіагностики Класифікація проективних методів психодіагностики. Правила постмалюнкового опитування при застосуванні методик вивчення експресії. Підходи до інтерпретації в проективній психодіагностиці. Література: 3, 9, 11, 14, 39.</p>	6	4
	<p>Тема 17. Психодіагностика індивідуальної свідомості. Методологічні проблеми вивчення самосвідомості. Стандартизовані самозвіти. Не стандартизовані самозвіти. Опитувальник самовідношення Пантелєєва і Століна, тест самооцінки Каліна, тест самоактуалізації Лазукіна. Література: 3, 4, 11, 23, 31, 44.</p>	4	2
	<p>Тема 18. Психодіагностика міжособистісних взаємин. Візуальна психодіагностика. Соціометрія як метод встановлення місця особистості в групі. Систематизація методик діагностики соціально-психологічних явищ в групі. Методики діагностики міжособистісних взаємин. Методика особистісних тенденцій Лірі. Методика конфліктності К. Томаса. Визначення стилю керівництва в колективі. Дослідження міжособистісних стосунків методами психодіагностики. Тест Т.Лірі. Тест ДМО (адаптація Собчик). Соціометрія.</p>	4	2
	<p>Тема 19. Візуальна психодіагностика. Методи візуальної психодіагностики. Спостереження як основний метод дослідження зовнішніх проявів особистості. Обличчя людини як об'єкт психологічного пізнання. Фізіогноміка як напрям візуальної психодіагностики. Мова тілорухів та їх діагностика. Література: 3, 4, 11, 23, 31, 44.</p>	4	2

4.2. Плани лабораторних занять

Змістовий модуль 1. ПСИХОДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ.

Тема.1,2. Психодіагностика як наука і практична діяльність. Історія розвитку психодіагностики.

1. Основні поняття психодіагностики. Етичний Кодекс психодіагноста.
2. Підходи до психодіагностики як науки.
3. Види діагностичних ситуацій Психологічний діагноз.
4. Етичні аспекти психодіагностичного дослідження. Передісторія психодіагностики.
5. Формування психодіагностики як науки. Психологічне тестування.
6. Розвиток психодіагностики у ХХ столітті:
 - розвиток психодіагностики на початку ХХ століття;
 - розвиток психодіагностики у 30-40 рр.;
 - розвиток психодіагностики у 50-60 рр.;
 - розвиток психодіагностики у 70-80 рр.;
 - розвиток психодіагностики у 90-і рр..
7. Розвиток психодіагностики у дореволюційній Росії.
8. Розвиток психодіагностики в Україні.

Література: 1, 2, 4, 5, 6, 23, 28.

Тема 3. Формалізовані та неформалізовані психологічні методики.

1. Основи для класифікації методів психодіагностики.
2. Особливості формалізованих методик.
3. Малоформалізовані методики.
4. Класифікація проєктивних методик.
5. Математична статистика; види математико-статистичного аналізу та межі їх придатності в психодіагностиці.
6. Стандартизація тестових показників в психодіагностиці.
7. Первинна обробка результатів. Уявлення про сирі бали і стени.

Література: 1, 2, 4, 5, 6, 23, 28.

Тема 4. Психометричні основи психодіагностики. Поняття стандартизації, валідності та надійності.

1. Основні етапи конструювання тесту:
 - специфікація тесту,
 - вимоги до тестових завдань, оформлення тесту,
 - проведення пілотажного дослідження,
 - визначення ефективності та складності завдань тесту.
2. Ретестова надійність.
3. Надійність паралельних форм.
4. Надійність частин тесту.
5. Типи валідності методики.
6. Стандартизація тестів. Процедури центрування та нормування. Оцінки первинні та оцінки шкальні. Види шкальних оцінок.

Література: 3, 4, 16, 23, 23.

Тема 5. Алгоритм психодіагностичного обстеження.

1. Процесуальні вимоги до психодіагностичного обстеження.
2. Чинники об'єктивності психодіагностичних даних.
3. Основні категорії тестової психодіагностики.

4. Змінна особистості досліджуваного.
5. Змінна особистості психодіагноста.

Література: 3, 4, 16, 23.

Тема 6. Особливості психодіагностики дітей дошкільного віку.

1. Специфіка психодіагностичної роботи з дітьми дошкільного віку.
2. Діагностика пізнавальної сфери дошкільника.
3. Діагностика особистості дошкільника.
4. Діагностика затримки психічного розвитку та порушень у поведінці.
5. Діагностика психологічної готовності дитини до школи.

Література: 3, 4, 16, 23, 23.

Тема 7. Методики діагностики уваги та особливості їх застосування.

1. Психодіагностика особливостей уваги.
2. Методики Шульте, Шульте-Горбова,
3. Коректурна проба,
4. Методика П'єрона-Рузера, Крепеліна.
5. Використання різного стимульного матеріалу у відповідності до вікових особливостей досліджуваного.

Література: 3, 4, 16, 23, 23.

Тема 8. Методики діагностики уяви та особливості їх застосування.

1. Психодіагностика уяви.
2. Врахування вікових особливостей при діагностиці уяви.
3. Тест П. Торренса. Короткий тест «Заверши малюнок».
4. Методика "Вербальна фантазія (мовна уява)"

Література: 3, 4, 16, 23, 23.

Тема 9. Методики діагностики мислення. Психодіагностика пізнавального розвитку дитини в різні періоди її життя

1. Психодіагностика мислення.
2. Особливості проведення та методики діагностики сформованості і особливостей мисленнєвих операцій у людей різних вікових груп.
3. Методики діагностики мови і мовлення дошкільника і молодшого школяра.
4. Поняття вікової норми.
5. Принципи вибору методів психодіагностики.
6. Шкала Стенфорда-Біне.
7. Тести А.Айзенка і Р.Кеттела.
8. Тест Векслера

Література: 3, 6, 11, 16.

Тема 10. . Методики діагностики пам'яті та особливості їх застосування.

1. Методики психодіагностики пам'яті людей різних вікових груп.
2. Методики О.Р.Лурії, О. Леонтьєва,
3. Методика піктограми,
4. Методика вибірковості уваги, зорової та слухової пам'яті.
5. Тест Мейлі,
6. Методика зорової ретенції Бентона,
7. Методика відтворення візуальних репродукцій Векслера.

Література: 3, 6, 11, 16.

Тема 11. Методики діагностики відчуття і сприймання та особливості їх застосування.

1. Психодіагностика відчуття і сприймання.
2. Особливості дослідження сприймання дошкільника, молодшого школяра.
3. Особливості проведення психодіагностики сприймання у підлітковому, юнацькому і дорослому віці.
4. Визначення модальності сприйняття.

Література: 1, 2, 3, 6, 11, 16.

Змістовий модуль 2. ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПСИХОДІАГНОСТИЦІ

Тема 12. Діагностика типу темпераменту

1. Поняття темпераменту. Типологія.
2. Методи психодіагностики темпераменту.
3. Практичне застосування методик Стреляу, Айзенка, Русалова.

Література: 3, 4, 5, 6, 11, 23, 26, 37.

Тема 13. Психодіагностика психічних станів особистості

1. Методики вивчення психічних станів.
2. Шкала тривожності Спілбергера-Ханіна.
3. Діагностика психоемоційного стану за методикою Люшера.
4. Діагностика стану дезадаптації за методикою ММРІ.
5. Застосування на практиці методів і прийомів діагностики психічних станів особистості.
6. Тест Люшера. Опитувальник Спілбергера-Ханіна.

Література: 1, 4, 6, 23, 24, 29, 35.

Тема 14. Психодіагностика інтересів, нахилів і здібностей та мотиваційної сфери особистості

1. Практична психодіагностика інтересів, нахилів та спеціальних здібностей.
2. Практична психодіагностика з метою профорієнтації.
3. Практикум. Методики ДДО, карта інтересів, КОС.

Література: 1, 4, 6, 23, 24, 29, 35.

Тема 15. Психодіагностика мотиваційної сфери особистості.

1. Основні методи і підходи в психодіагностиці мотивації.
2. Мотиви, потреби, мотивація.
3. Мотив досягнення успіху та уникнення невдачі.
4. Мотивація вибору професії, навчання, професійної діяльності.
5. Методи діагностики мотиваційної сфери особистості Елерса, Макклеланда, Реана.

Література: 3, 11, 23, 31, 34, 44.

Тема 16. Проективні методи психодіагностики

1. Методологічна основа проективних методів.
2. Переваги і недоліки проективних методів.
3. Класифікація проективних методів.
4. Обробка даних та інтерпретація результатів проективних методик.

5. Діагностика агресивності за допомогою тесту руки Е.Вагнера.
6. Діагностика агресивності за допомогою проєктивного малюнка «Неіснуюча тварина».
7. Метод незавершених речень як інструмент діагностики станів людини.
Література: 1, 4, 6, 23, 24, 29, 35.

Тема 17. Психодіагностика індивідуальної свідомості.

1. Методологічні проблеми вивчення самосвідомості.
2. Стандартизовані самозвіти.
3. Нестандартизовані самозвіти.
4. Правила застосування опитувальника самовідношення Пантелєєва і Століна,
5. Використання тесту самооцінки Каліна,
6. Використання тесту самоактуалізації Лазукіна.

Література: 3, 4, 11, 23, 31, 44.

Тема 18. Психодіагностика міжособистісних взаємин. Візуальна психодіагностика.

1. Дослідження міжособистісних стосунків методами психодіагностики.
2. Тест Т.Лірі. Тест ДМО (адаптація Собчик).
3. Соціометрія.
4. Методи візуальної психодіагностики.

Література: 3, 11, 23, 31, 34, 44.

Тема 19. Візуальна психодіагностика.

1. Методи візуальної психодіагностики.
2. Спостереження як основний метод дослідження зовнішніх проявів особистості.
3. Обличчя людини як об'єкт психологічного пізнання.
4. Фізіогноміка як напрям візуальної психодіагностики.
5. Мова тілорухів та їх діагностика.

Література: 3, 4, 11, 23, 31, 44.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1	Підготувати доповідь Психодіагностика як наука і практична діяльність.	Доповідь на лаб..3
2	Підготувати доповідь Історія розвитку психодіагностики.	Доповідь на лаб..3
3	Підготувати доповідь Класифікація психодіагностичних методик	Доповідь на лаб..3
4	Скласти таблицю «Психометричні вимоги до побудови та перевірки методик (стандартизація, валідність, надійність)»	Презентація
5	Скласти алгоритм «Організація і проведення психодіагностичного обстеження»	Презентація
6	Підготувати доповідь «Психодіагностика в професійній сфері. Поняття професіографії.»	Доповідь на лаб..3
7	Підбір та самостійне опрацювання методик за темою: «Психодіагностика та освіта. Діагностика готовності до шкільного навчання»	Презентація лаб..3
8	Підготувати доповідь «Проблема психодіагностики когнітивної сфери особистості»	Доповідь на лаб..3
9	Порівняльна характеристика основних методик діагностики уваги та особливостей їх застосування, підбір та самостійне опрацювання методик	Презентація
10	Порівняльна характеристика основних методик діагностики уяви та особливості їх застосування, підбір та самостійне опрацювання методик	Презентація
11	Порівняльна характеристика основних методик діагностики мислення, підбір та самостійне опрацювання методик	Презентація
12	Порівняльна характеристика основних методик діагностики пам'яті та особливості їх застосування, підбір та самостійне опрацювання методик	Презентація
13	Підготувати доповідь «Сучасні підходи і методи дослідження інтелектуального розвитку»	Презентація
15	Підготувати доповідь «Розумовий розвиток і інтелект. Вікова норма розумового розвитку»	Доповідь на лаб..3
15	Самодіагностика . Діагностика типу темпераменту. Акцентуації та методи їх діагностики	Діагностичний звіт
16	Самодіагностика. Психодіагностика психічних станів особистості	Діагностичний звіт

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Доповіді, презентації студентів на лабораторних заняттях, виконання ІНДЗ, двох МКР.

Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу – самостійний пошук інформації, конспектування першоджерел, ведення психологічних тематичних словників, здійснення самодіагностики, підбір методик.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. *Діагностичні ознаки* – це:

- А. широке коло об'єктів діагностики (людей), яким виноситься єдиний діагноз – діагностичне заключення;
- Б. глибинні узагальнені ознаки, за якими розрізняються між собою діагностичні категорії;
- В. окремі зовнішньо виражені ознаки об'єкта діагностики, які виявляються інформативними для віднесення об'єкту до визначеної діагностичної категорії;
- Г. підсумок діагностики, що передбачає перехід від спостережуваних ознак до рівня скритих категорій.

2. *Діагностичні фактори* – це:

- А. глибинні узагальнені ознаки, за якими розрізняються між собою діагностичні категорії;
- Б. широке коло об'єктів діагностики (людей), яким виноситься єдиний діагноз – діагностичне заключення;
- В. підсумок діагностики, що передбачає перехід від спостережуваних ознак до рівня скритих категорій;
- Г. окремі зовнішньо виражені ознаки об'єкта діагностики, які виявляються інформативними для віднесення об'єкту до визначеної діагностичної категорії.

3. *Першими методиками психодіагностики інтелекту були тести:*

- А. С.Біне;
- Б. Ф.Гальтона;
- В. Г.Роршаха;
- Г. Д.Кеттелла.

4. *До формалізованих методик не відносяться:*

- А. тести;
- Б. опитувальники;
- В. аналіз продуктів діяльності;
- Г. психофізіологічні методики.

5. *Особистісні опитувальники за формою бувають:*

- А. опитувальниками досягнень;
- Б. груповими та індивідуальними;
- В. опитувальниками здібностей;
- Г. вербальними та невербальними.

6. *За змістом та метою психологічного тестування тести поділяються на класи, за винятком:*

- А. інтелекту;
- Б. здібностей;
- В. досягнень;
- Г. мотивації.

7. *Методика «Плями Роршаха» відноситься до групи проєктивних методик:*

- А. конститутивна;
- Б. інтерпретації;
- В. конструювання;
- Г. катарсису.

8. До основних методів професіографії не відноситься:

- А. опитування;
- Б. тестування;
- В. спостереження;
- Г. експеримент.

9. При груповому тестуванні максимально припустима кількість осіб в групі:

- А. 10-15;
- Б. до 100;
- В. 25-20;
- Г. 20-50.

10. Діагностичний висновок – це:

- А. широке коло об'єктів діагностики (людей), яким виноситься єдиний діагноз – діагностичне заключення;
- Б. глибинні узагальнені ознаки, за якими розрізняються між собою діагностичні категорії;
- В. підсумок діагностики, що передбачає перехід від спостережуваних ознак до рівня скритих категорій;
- Г. окремі зовнішньо виражені ознаки об'єкта діагностики, які виявляються інформативними для віднесення об'єкту до визначеної діагностичної категорії.

11. До основних сфер застосування психодіагностичних методик не відноситься:

- А. освітня психодіагностика;
- Б. організаційна психодіагностика;
- В. професійна психодіагностика;
- Г. клінічна психодіагностика.

12. Соціокультурний норматив – це:

- А. рівень властивості, який явно чи не явно вважається необхідним у суспільстві;
- Б. рівень властивості, який вважається оптимальним;
- В. середній діапазон значень на шкалі властивості, що вимірюється;
- Г. діапазон значень властивості після математичного обрахування результатів психодіагностики.

13. Поняття «розумовий вік» ввів:

- А. С.Біне;
- Б. Ф.Гальтон;
- В. Г.Роршах;
- Г. Д.Кеттелл.

14. До малоформалізованих методик не відносяться:

- А. спостереження;
- Б. психофізіологічні методики;
- В. аналіз продуктів діяльності;
- Г. опитування.

15. Проективні методики використовуються для діагностики:

- А. міжособистісних стосунків;
- Б. ступеня розвитку здібностей;
- В. ступеня розвитку окремих рис особистості;
- Г. діагностики особистості.

16. Тести, у яких стимульний матеріал пред'являється у вигляді карток, кубиків, конструкцій тощо, називаються:

- А. невербальними;
- Б. бланковими;
- В. предметними;
- Г. проєктивними.

17. Психофізіологічні методики діагностують:

- А. тип темпераменту;
- Б. природні особливості людини;
- В. поведінкові реакції;
- Г. загальні та спеціальні здібності.

18. Схема професіограми не включає:

- А. демографічні та освітні зведення;
- Б. ергономічні зведення;
- В. соціологічні зведення;
- Г. психофізіологічні зведення.

19. Діагностичні категорії – це:

- А. глибинні узагальнені ознаки, за якими розрізняються між собою діагностичні категорії;
- Б. широке коло об'єктів діагностики (людей), яким виноситься єдиний діагноз – діагностичне заключення;
- В. окремі зовнішньо виражені ознаки об'єкта діагностики, які виявляються інформативними для віднесення об'єкту до визначеної діагностичної категорії;
- Г. підсумок діагностики, що передбачає перехід від спостережуваних ознак до рівня скритих категорій.

20. Тест – це:

- А. психологічний засіб, призначений для класифікації об'єктів психодіагностики за певними ознаками;
- Б. об'єкт психодіагностики;
- В. методика ранжування за психофізіологічними ознаками;
- Г. серія типових стандартизованих випробувань.

21. Статистична норма – це:

- А. рівень властивості, який явно чи не явно вважається необхідним у суспільстві;
- Б. рівень властивості, який вважається оптимальним;
- В. середній діапазон значень на шкалі властивості, що вимірюється;
- Г. діапазон значень властивості після математичного обрахування результатів психодіагностики.

22. Термін «психодіагностика» запропонований вперше:

- А. С.Біне;
- Б. Ф.Гальтоном;
- В. Г.Роршахом;

Г. Д.Кеттеллом.

23. Поняття «інтелектуальний вік» ввів:

- А. С.Біне;
- Б. Ф.Гальтон;
- В. Г.Роршах;
- Г. Д.Кеттелл.

24. Апаратурні тести потребують використання:

- А. спеціального обладнання;
- Б. комп'ютера;
- В. психодіагностичного інструментарію;
- Г. спеціального стимульного матеріалу.

25. Тести інтелекту використовуються для дослідження:

- А. розумових здібностей;
- Б. когнітивних процесів;
- В. рівня інтелектуального розвитку;
- Г. особливостей інтелектуального розвитку.

26. У вербальних тестах основним змістом роботи досліджуваних є:

- А. створення з деталей осмисленого цілого;
- Б. операції з поняттями;
- В. здійснення діяльності у спеціально організованих умовах;
- Г. формування стимулів.

27. За ступенем формалізованості спостереження може бути:

- А. включене;
- Б. просте;
- В. неконтрольоване;
- Г. звичайне.

28. Діагностичні фактори – це:

- А. глибинні узагальнені ознаки, за якими розрізняються між собою діагностичні категорії;
- Б. широке коло об'єктів діагностики (людей), яким виноситься єдиний діагноз – діагностичне заключення;
- В. підсумок діагностики, що передбачає перехід від спостережуваних ознак до рівня скритих категорій;
- Г. окремі зовнішньо виражені ознаки об'єкта діагностики, які виявляються інформативними для віднесення об'єкта до визначеної діагностичної категорії.

29. До основних сфер застосування психодіагностичних методик не відноситься:

- А. освітня психодіагностика;
- Б. організаційна психодіагностика;
- В. професійна психодіагностика;
- Г. клінічна психодіагностика.

30. Термін «психодіагностика» запропонований вперше:

- А. С.Біне;
- Б. Ф.Гальтоном;
- В. Г.Роршахом;
- Г. Д.Кеттеллом.

31. Перша практика вимірювання індивідуальних особливостей людини за допомогою тестів застосована:

- А. С.Біне;
- Б. Ф.Гальтоном;
- В. Г.Роршахом;
- Г. Д.Кеттеллом.

32. Особистісні опитувальники за формою бувають:

- А. опитувальниками досягнень;
- Б. груповими та індивідуальними;
- В. опитувальниками здібностей;
- Г. вербальними та невербальними.

33. За змістом та метою психологічного тестування тести поділяються на класи, за винятком:

- А. інтелекту;
- Б. здібностей;
- В. досягнень;
- Г. мотивації.

34. Методика «Малюнок сім'ї» відноситься до групи проєктивних методик:

- А. доповнення;
- Б. катарсису;
- В. вивчення імпресії;
- Г. вивчення експресії.

35. Психофізіологічні методики діагностують:

- А. тип темпераменту;
- Б. природні особливості людини;
- В. поведінкові реакції;
- Г. загальні та спеціальні здібності.

36. Для первинного знайомства з клієнтом рекомендується використовувати методики:

- А. інтерв'ю, контент-аналіз;
- Б. спостереження, анкетування;
- В. вивчення продуктів діяльності, інтерв'ю;
- Г. бесіда, опитувальник.

37. До основних сфер застосування психодіагностичних методик не відноситься:

- А. освітня психодіагностика;
- Б. організаційна психодіагностика;
- В. професійна психодіагностика;
- Г. клінічна психодіагностика.

38. Діагностичні ознаки – це:

- В. широке коло об'єктів діагностики (людей), яким виноситься єдиний діагноз – діагностичне заключення;
- Б. глибинні узагальнені ознаки, за якими розрізняються між собою діагностичні категорії;
- В. окремі зовнішньо виражені ознаки об'єкта діагностики, які виявляються інформативними для віднесення об'єкту до визначеної діагностичної категорії;
- Г. підсумок діагностики, що передбачає перехід від спостережуваних ознак до рівня скритих категорій.

39. Статистична норма – це:

- А. рівень властивості, який явно чи не явно вважається необхідним у суспільстві;
- Б. рівень властивості, який вважається оптимальним;
- В. середній діапазон значень на шкалі властивості, що вимірюється;
- Г. діапазон значень властивості після математичного обрахування результатів психодіагностики.

40. Термін «психодіагностика» запропонований вперше:

- А. С.Біне;
- Б. Ф.Гальтоном;
- В. Г.Роршахом;
- Г. Д.Кеттеллом.

41. До рівнів психологічного діагнозу (за Л.С.Виготським) не відноситься:

- А. етіологічний;
- Б. типологічний;
- В. симптоматичний;
- Г. клінічний.

42. За ступенем формалізованості спостереження може бути:

- А. включене;
- Б. просте;
- В. неконтрольоване;
- Г. звичайне.

43. Методика «тест Люшера» відноситься до групи проєктивних методик:

- А. вивчення імпресії;
- Б. вивчення експресії;
- В. інтерпретації;
- Г. катарсису.

44. До критеріїв проф.придатності (оцінюється при прфвідборі) не відноситься:

- А. медичні показники;
- Б. психологічний відбір;
- В. відбір за даними освітнього цензу;
- Г. ергономічні показники.

45. До психолого-педагогічних завдань шкільної психологічної служби не відноситься:

- А. психодіагностика педагогічних працівників;
- Б. проведення повторної психодіагностики після психолого-педагогічних впливів;
- В. складання психологічного портрету досліджуваного;
- Г. психодіагностика учня.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Форма підсумкового контролю – іспит.

Питання до екзамену (заліку)

1. Предмет, зміст та завдання психодіагностики.
2. Зв'язок психодіагностики з іншими науками та галузями психології.
3. Основні принципи професійної етики.
4. Причини виникнення типових помилок при проведенні психодіагностичних досліджень.
5. Етапи психодіагностичного дослідження.
 1. Поняття генеральної сукупності та вибірки.
 2. Планування й організація процесу дослідження.
 3. Метод наукового психологічного спостереження.
 4. Принципи та можливості використання спостереження в психодіагностиці.
 5. Переваги та недоліки наукового спостереження.
 6. Спостереження в медичній практиці.
 7. Особливості усного опитування
 8. Методи опрацювання емпіричних даних. Розкрити їх сутність.
 9. Слабкі та сильні сторони методу спостереження.
 10. Дайте характеристику етапів спостереження.
 11. Значення усного опитування в психодіагностиці та зміст підготовки до інтерв'ю.
 12. Форми письмового опитування, функції запитань.
 13. Процедури експертної оцінки та шляхи формування експертних груп.
 14. Вимоги до умов проведення інтерв'ю.
 15. Анкетування, вимоги до складання анкет.
 16. Загальна характеристика методів психодіагностики.
 17. Класифікація методів психодіагностики.
 18. Тести в системі психодіагностичних методів.
 19. Завдання загальної та диференційної психометрики.
 20. Типи надійності психодіагностичних методик. Способи перевірки методики на надійність.
 21. Валідність тестів. Види валідності.
 22. Стандартна помилка вимірювання.
 23. Комп'ютерна психодіагностика.
 24. Принципи конструювання психодіагностичних методик.
 25. Проблема адаптації іноземних та іншомовних тестів та методик.
 26. Вимоги до психометричної підготовки психолога.
 27. Загальні вимоги до проведення процесу дослідження.
 28. Підготовка умов, стимульного матеріалу, інструкцій, протоколів, бланків для проведення дослідження.
 29. Особливості дослідження відчуттів, сприймань.
 30. Характеристика методик вивчення уваги та її властивостей.
 31. Таблиці Шульте, коректурні таблиці тощо.
 32. Методики з вивчення видів та властивостей пам'яті, їхнє практичне використання.
 33. Конкретні методики з вивчення операцій мислення.
 34. Дослідження асоціативних процесів.
 35. Методи дослідження процесу волі та вольових властивостей особистості.
 36. Методики по вивченню емоційних станів та вищих почуттів.
 37. Психодіагностика рис характеру та особистості.
 38. Методики дослідження тривожності.
 39. Діагностика емпатії.
 40. Методики діагностики психологічних складових темпераменту

41. Дослідження спрямованості особистості.
42. Психодіагностика мотивації.
43. Проективні методики та їхнє застосування в психодіагностиці.
44. Діагностика міжособистісних стосунків.
45. Психодіагностика індивідуальної свідомості.
46. Методики психодіагностики самосвідомості.
47. Методики спостереження та експертної оцінки.
48. Проблема діагностики здібностей та інтелекту.
49. Психодіагностика креативності.
50. Методи психодіагностики рівня домагань.
51. Поняття профорієнтації, профвідбору, профконсультації.
52. Дослідження пізнавальних інтересів у зв'язку із завданнями профорієнтації.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Вимоги до знань та умінь студентів	Максимальна кількість балів, оцінка за шкалою ECTS
Повно й ґрунтовно володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого. Простежувався зв'язок теоретичного матеріалу з практикою.	A: 90 – 100 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого.	B: 80 – 89 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом. Проте відсутня логічна послідовність у викладі матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	C: 70 – 79 б.
Знання модулів передаються зазубреними з підручників (з конспекту) фразами. Відсутня логічна послідовність у викладі навчального матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	D: 65 – 69 б.
Знання модуля передаються тільки за допомогою певних питань з боку викладача.	E: 60 – 69 б.

Розрахунок максимальної кількості балів, що присвоюються студентам

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
Робота на лабораторному занятті	5	8	40
ІНДЗ	10	4	40
Модульна контрольна робота	10	2	20
максимальна кількість балів 100			

VI. Навчально-методична карта дисципліни

Навчально-методична картка курсу «Психодіагностика» (III, IV семестри)

Разом за III семестр : 60 год., із них 18 год. – лекції, 16 год. - лабораторні заняття, 26 год. – самостійна робота.

Разом за IV семестр : 90 год., , із них 22 год. – лекції, 18 год. - лабораторні заняття, 50 год. – самостійна робота.

III семестр

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI				
Модулі	I модуль														
Лекції	2	2	1	1	2	4	1	1	2	1	1				
Дати	15.09	22.09	22.09	22.09	29.09	06.10 06.10	13.10	13.10	20.10	20.10	20.10				
Теоретичні розділи	ПСИХОДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ														

Теми лекцій	Тема 1. Психодіагностика як наука і практична діяльність.		Тема 2. Історія розвитку психодіагностики		Тема 3. Класифікація психодіагностичних методик		Тема 4. Психометричні вимоги до побудови та перевірки методик		Тема 5. Організація і проведення психодіагностичного обстеження діяльності.		Тема 6. Особливості психодіагностики дітей дошкільного віку.		Тема 7. Методики діагностики уваги та особливості їх застосування		Тема 8 Методики діагностики уяви та особливості їх застосування		Тема 9 Методики діагностики мислення		Тема 10. Методики діагностики уяви та особливості їх застосування		Тема 11 Діагностика відчуття та сприймання						
			III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI																
Модулі	I модуль																										
лабораторні заняття	1	1	1	1	2	4	1	2	1	1	1																
Дати	27.10		03.11		03.11	10.11	17.11	17.11	24.11	24.11																	

Теми	<p></p> <p></p> <p>Тема 1. Психодіагностика як наука і практична діяльність.</p> <p>Тема 2. Історія розвитку психодіагностики</p> <p>Тема 3. Класифікація психодіагностичних методик діяльності.</p> <p>Тема 4. Психометричні вимоги до побудови та перевірки методик (стандартизація, валідність, надійність) діяльності.</p> <p>Тема 5. Організація і проведення психодіагностичного обстеження діяльності.</p> <p>Тема 6. Психодіагностика в професійній сфері. Поняття професіографії діяльності.</p> <p>Тема 7. Методики діагностики уваги та особливості їх застосування</p> <p>Тема 8. Методики діагностики уяви та особливості їх застосування</p> <p>Тема 9. Методики діагностики мислення</p> <p>Тема 10. Методики діагностики пам'яті та особливості їх застосування</p> <p>Тема 11. Діагностика відчуття та сприймання</p> <p></p> <p></p>
Модулі	I модуль
Самостійна робота	
Поточний	МКР № 1

контроль	17.11.
Підсумковий контроль	ПМК

IV семестр

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII
Модулі	II модуль												
Лекції	2	2	2	2	2	2	2	2					
Дати													
Теоретичні розділи	ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПСИХОДІАГНОСТИЦІ												
Теми лекцій	Тема 12. Діагностика темпераменту та характеру. Акцентуації та методи їх	Тема 13. Психодіагностика психічних станів особистості здібностей та мотиваційної	Тема 14. Психодіагностика інтересів, нахилів і здібностей та мотиваційної	Тема 15. Психодіагностика мотиваційної сфери особистості	Тема 16. Проективні методи дослідження особистості	Тема 17. Психодіагностика індивідуальної свідомості	Тема 18. Психодіагностика міжособистісних взаємин	Тема 19. Візуальна психодіагностика					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII

Модулі	II модуль												
лабораторні заняття													
Дати													
Самостійна робота													
Поточний	МКР № 2												

контроль	
Підсумковий контроль	іспит

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні:

1. Анастаси А. Психологическое тестирование. – М., 1982
2. Бурларчук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. - Киев, 1989.
3. Бурларчук Л.Ф. Психодиагностика. - СПб: ПИТЕР, 2002
4. Гайда В.К., Захаров В.П. Психологическое тестирование. – Л., 1982
5. Галян, І. М. Психодіагностика : навч. посібник / І. М. Галян. – К. : Академвидав, 2009. – 464 с.
6. Горбатов Д.С. Практикум по психологическому исследованию. – М.: "БАХРАХ-М", 2003.
7. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: Навч.посібник для студентів ВНЗ / за ред. М.С.Корольчука. – К.: Ельга, Ніка-центр, 2010. – 400 с.
8. Луценко О.Л. Практичні роботи з психодіагностики. – Х.: ХНУ ім. Каразіна, 2009.
9. Лучшие психологические тесты для профотбора и профориентации. – "Петроком", 1992
10. Общая психодиагностика. Под редакцией А.А.Бодалева, В.В.Столина. - МГУ, 1987
11. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии (под ред. А.А. Крылова и С.А. Маничева). – СПб: ПИТЕР, 2000
12. Романова Е.С., Потемкина О.Ф. Графические методы в психодиагностике. М.:Дидакт, 1991
13. Сидоренко Е. Методы математической обработки в психологии. – СПб:Речь, 2004

Допоміжні:

14. Измайлов Н.А., Михалевская Обций практикум по психологии: измерения в психологии. М., 1983.
15. Ашмарин И.П., Васильев Н.Н., Амбросов В.А. Быстрые методы статистической обработки и планирования эксперимента. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1975.
16. Кимбл Г. Как правильно пользоваться статистикой. – М., 1982
17. Рунион Р. Справочник по непараметрической статистике. – М., 1982
18. Суходольский Г.В. Основы математической статистики для психологов. – М., 1982
19. Аванесов К.С. Тесты в социологических исследованиях.
20. Собчик Л.Н. Введение в психологию индивидуальности. - М.: Институт прикладной психологии, 2001
21. Марищук В.Л., Блудов Ю.М. и др. Методики психодиагностики в спорте. – М.:Просвещение, 1990.
22. Корнилова Т.В. Диагностика мотивации и готовности к риску. – М.:Институт психологии РАН, 1997
23. Ильин Е.П. "Мотивация и мотивы". – СПб Питер, 2000г. – 508с
24. В.Н.Куницина, Р.В.Казаринова, В.М. Погольша. Межличностное общение. – СПб: Питер. – 2002г. – 544
25. Холодная А.М. Психология интеллекта. – М. 1997
26. Методологические и методические проблемы контент-анализа. М-Л., 1973
27. Практикум по психодиагностике. – МГУ, 1992 (ред. Карлянская, Пантелеев С.Р., Романова Т.Л., Шмелев А.Г.)
28. Практикум по психодиагностике. Психодиагностические материалы. (под ред. А.А. , И.М. Карлинской С.Р.Пантелеева, В.В.Столина). – МГУ, 1988
29. Худик В.А. Диагностика детского развития. Методы исследования. – К.:Освіта, 1992

Інформаційні ресурси

1. www.alleng.ru/d/psy/psy138.htm
2. psylib.ukrweb.net/books/beloo01/index.htm
3. www.syntone.ru/library/psychology_dict/psihodiagnostika.php
4. www.many-books.org/.../prakticheskaya_psihodiagnostika_metodiki_i_t...
5. psyholog.dp.ua/dlya-psixologa/psixodiagnostika